

SIMPOZIONUL NAȚIONAL "ECOTERRA", ediția a XV-a

Minți strălucite, un omagiu adus vieții!

MEDICAMENTELE ȘI "DOCTORU" CARANTINEI" - CONSTANTIN C. HEPITES

prof. VICOL VICA

**LICEUL TEHNOLOGIC "1 MAI",
PLOIEȘTI**

2023-2024

HEPITES HOME PPT

Industria farmaceutică din țara noastră s-a dezvoltat mult după cel de-Al Doilea Război Mondial, trecând de la micile fabrici și laboratoare farmaceutice la fabrici moderne.

Istoria medicamentului se confundă și a evoluat odată cu istoria farmaciei, care este strâns legată de medicină – din care a derivat ulterior.

Pe teritoriul de azi al României, medicina și, mai târziu, farmacia au fost prezente din cele mai vechi timpuri. Scrierile grecești și latine prezintă unele aspecte interesante ale practicii medicale la daci.

CUPRINS

1

Istoria farmaciilor

2

Protestele farmaciștilor privați

3

Înființarea și desființarea mai multor
fabrici de medicamente

4

Constantin C. Hepites și prima
Farmacopee românească

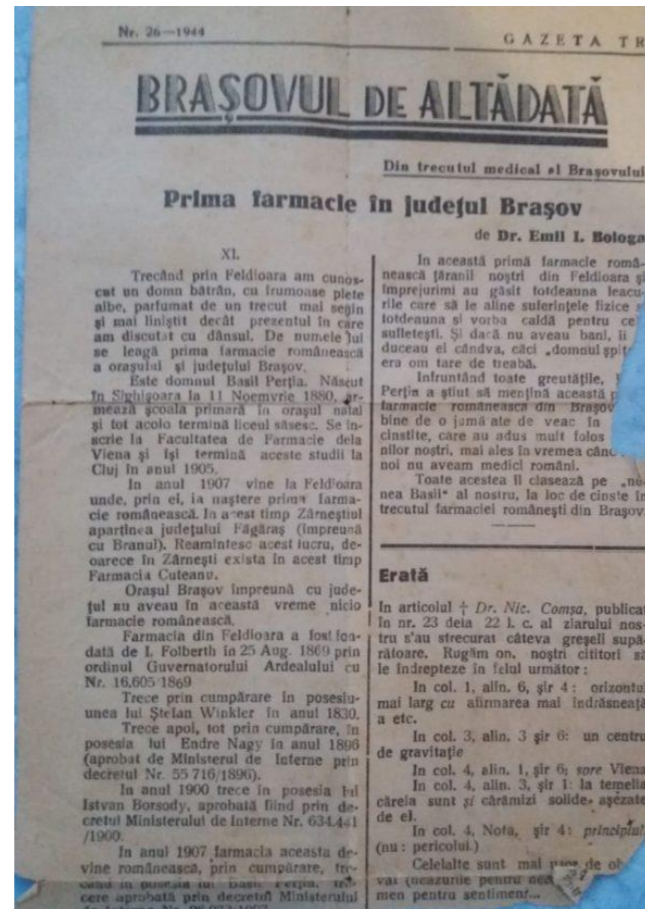
În Transilvania, în secolul XVI, exista câte o farmacie (apoteka) în fiecare oraș mare: Sibiu (1531), Brașov (1576), Bistrița, Cluj, Oravița etc.

Inventarul farmaciei din Brașov, scris în limba latină pe 12 pagini, cuprinde 172 de medicamente: 12 electuarii, 13 syrupi, 7 pilullae, 7 trochisci, 6 emplastra, 9 unguenta și 17 olea.

În secolul XVIII existau pe teritoriul extracarpatic al țării zece spițerii (farmacii), iar alte cinci spițerii s-au înființat în primii ani ai secolului XIX.

La 1833, la București, se înființează Eforia (inspectoratul) spitalelor din Țara Românească. Se înființează postul de spițer la fiecare spital, acesta trebuind să locuiască chiar în spital.

01

Eforia spitalelor civile

02 Protestele farmaciștilor privați

C. Hepites

În anul 1844, farmacistul Constantin Hepites propune fabricarea în țară a medicamentelor necesare.

Inițiativele au provocat la 1835 proteste din partea farmaciștilor privați, care își vedeau profitul amenințat.

În anul 1835 s-a încercat constituirea unei Corporații a spițerilor, iar în 1840 s-a înființat un Depozit central de medicamente în Țara Românească.

În perioada 1855-1875 s-a reglementat comercializarea medicamentelor și s-au pus bazele învățământului farmaceutic în Țara Românească, cu contribuția prof. dr. Carol Davila. Se înființează asociații profesionale ale farmaciștilor, Corpul farmaciștilor militari și se tipăresc primele farmacopee românești, sub îndrumarea lui Davila.

Prima farmacopee românească, cea din 1862, a fost coordonată de farmacistul C. Hepites, iar a doua, din 1874, a fost coordonată de medicul Șt. Capșa. Crește numărul spițeriilor ai căror proprietari erau.

1877-1878 - la Spitalul Colțea se ridică o baracă de lemn unde erau angajate multe „croitorese”. Rolul lor era să facă mari cantități de feșe de pânză și „scamă” din deșeuri textile de bumbac sau de in, pentru îngrijirea răniților de pe front.

La începutul secolului XX, la 1901, dr. Ion Cantacuzino vine de la Institutul Pasteur din Paris, ca profesor la Facultatea de Medicină din București și pune bazele unui Laborator de Medicină experimentală, unde prepara seruri terapeutice și vaccinuri. În 1921 acest laborator se va transforma în actualul Institut Cantacuzino.

Cine este **C. Hepites**? Cel mai longeviv și mai cunoscut primar al Brăilei. A făcut studii de medicină și farmacie la Viena, a fost primul proprietar al unei farmacii la Brăila, a coordonat prima ediție a Farmacopeei Române. Unul dintre cei opt copii ai săi a fost Ștefan Hepites, fondatorul meteorologiei în România.

C. Hepites este și primul care trece de la funcția de președinte al „Maghiștratuului” la cea de primar, în momentul în care se înființează instituția Primăriei, în 1864. Primarul are de acum și un consiliu local format din 11 membri aleși pe criteriul cenșitar, pe patru ani.

Era deja farmacist de renume și primul proprietar al unei farmacii în Brăila, cu firmă românească: „Farmacia la pajerea rumînească a lui Constandin Epites în Brăila”. Farmacia purta și numele de „Aquila Română” și avea și un laborator autorizat de analize.

C. HEPITES

Între 1857-1864 C. Hepites pleacă la București ca profesor la catedra de materia medică, fizică și chimie medicală de la Școala Națională de Medicină și Farmacie din București. Este numit șef al serviciului științific din Direcția Sanitară „cap al mesei științifice” și în această calitate coordonează lucrările la farmacopeea română și contribuie masiv la realizarea acesteia ca autor principal. A mai scris și un tratat de „Istoria naturală”(1835), și manuale de botanică: „Manual de botanică silvică”(1861) și „Botanică”(1862).

Hepites se întoarce la Brăila și primește funcțiile de președinte al Comitetului de Inițiativă al Bibliotecii și Muzeului din Brăila.

La Biblioteca Academiei Române se pare că se află un manuscris datat 1835, redactat la Brăila de Hepites, cu caractere chirilice, sub forma unui proiect de articol, „Însemnări asupra pietrelor meteorice și asupra puțurilor artesiene”.

La 1901, dr. Ion Cantacuzino vine de la Institutul Pasteur din Paris, ca profesor la Facultatea de Medicină din București și pune bazele unui Laborator de Medicină experimentală, unde prepara seruri terapeutice și vaccinuri. În 1921 acest laborator se va transforma în actualul Institut Cantacuzino. În 1908 se înființează Depozitul central de medicamente (care avea în teritoriu Depozite intermediare subordonate) și Laboratorul central de preparate galenice.

În 1910, profesorul I. Cantacuzino este numit șeful Direcției Sanitare din Ministerul Afacerilor Interne, care era condus de dr. Argetoianu, și el venit de la Facultatea de Medicină din Paris.

03 Înființarea și desființarea mai multor fabrici de medicamente

În 1955 s-a înființat Fabrica de Antibiotice Iași (care producea antibiotice prin biosinteză).

În 1963, sunt înființate Fabrica de Medicamente București și Fabrica de medicamente „Terapia” din Cluj, care transpuneau în practică cercetările Institutului de Cercetări Chimico-farmaceutice din București. Volumul de medicamente produse în țară a crescut în 1975, față de 1950, de 83 de ori. Grupele principale erau: antibiotice, sulfamide, vitamine și produse farmaceutice sintetice.

După Revoluția din 1989, industria farmaceutică a intrat în declin, ca toată industria românească, iar exporturile au fost înlocuite cu importuri. Unele fabrici de medicamente sau reactivi au fost desființate ori privatizate. În prezent, Ministerul Sănătății mai are o singură fabrică de medicamente – Antibiotice Iași. Institutul Cantacuzino nu mai fabrică vaccinuri, seruri terapeutice și reagenți specifici, fiind trecut la Ministerul Apărării Naționale pentru a fi ferit de faliment.

S-au înființat și desființat mai multe fabrici private de medicamente, cu capital românesc sau străin (inclusiv o fabrică de seringi de unică folosință, la Arad). Multe medicamente produse în țară sunt inscripționate cu marca firmei străine care a preluat fabrica. Însă au apărut noi grupe terapeutice, medicamente moderne (și mult mai scumpe), se importă multe medicamente, se reexportă unele dintre ele.

A fost elaborată o nouă farmacopee, care a adăugat noutățile și a eliminat ce era depășit, respectiv Farmacopeea Română ediția X din 1993 (în vigoare), reeditată în 2019. La aceasta se adaugă patru Suplimente care actualizează informațiile conform farmacopeii europene (European Pharmacopoeia în vigoare).

Farmaciile care fuseseră naționalizate cu 40 de ani în urmă au fost reprivatizate și s-au înființat multe farmacii noi, în special în marile orașe. Farmaciile s-au modernizat, eliberează în principal medicamente industriale standardizate, medicamentele galenice sau magistrale fiind foarte puține în prezent.

1970 Intreprinderea de Antibiotice Iasi. Sursa: INTREPRIDERA DE ANTIBIOTICE - IASI 1955-1975

In loc de concluzie

Importanța medicamentului românesc este strategică pentru milioanele de români care constituie națiunea română.

Istoria medicamentului românesc prezintă începutul, creșterea și descreșterea periodică, odată cu evoluția țării. Ea prezintă și dezvoltarea din prezent, care ne face să fim optimiști în privința evoluției ulterioare, inclusiv a medicamentului românesc.

Familia Hepites are o foarte bogată contribuție la dezvoltarea științei românești. Doctorul Constantin C. Hepites a alcătuit prima Farmacopee românească iar fiul său, Ștefan Hepites, a înființat în 1884 Institutul de Meteorologie și a inițiat primele măsurători seismologice.

A rememora genealogia familiei Hepites înseamnă a face atât act de istorie culturală cât și de restituție îndreptățită . Dacă prezentul și viitorul sunt atât de controversabile, putem găsi certitudinile în această societate a trecutului, în care membrii săi știau să prețuiască atât știința cât și truda în folosul comunității.

Bibliografie:

1. Iftimovici R. "Istoria universală a medicinei și farmaciei" Editura Academiei Române, București, 2015
2. Ordeanu V. "Curs de Istoria farmaciei" UTM Facultatea de Farmacie, 2022 (nepublicat)
3. Percek A. "Mundus medicamenti" Editura Medicală, București, 1981
4. Popovici I, Ochiuz L, Lupuleasa D. "Terminologie medicală și farmaceutică" Editura Polirom, Iași, 2007
5. Tica A, Voicu V. "Farmacologie" Editura Medicală Universitară Craiova, 2004
6. Voiculescu V. "Toate leacurile la îndemână" Cartea satului, Fundația Culturală Regală "Principele Carol" București, 1935
7. *** "Catalogul produselor, 2007" INCDMM Cantacuzino, București
8. *** Legea Medicamentului, România, 2010
9. Lucrare realizată în Serra dei Giardini di Venezia
<https://www.viata-medicala.ro/scurta-istorie-a-medicamentului-romanesc-32011>
<https://descoperabraila.ro/oameni/primari/constantin-c-hepites/>

THANK YOU

Vă mulțumesc!